

Handleiding voor begeleiders en beoordelaars

Werkplekieren 2

Werkwijze en toetsing toegelicht

Deeltijd

Studiejaar 2019 - 2020

In deze handleiding voor begeleiders en beoordelaars, is de studententekst nog steeds de basis. In de HAN-roze tekstkaders wordt telkens een toelichting gegeven voor begeleiders en/of beoordelaars.

Naast deze handleiding ontvangt elke student een specifieke handleiding vanuit het opleidingsteam van de opleidingsschool. Studenten op de samenwerkings- en stagescholen ontvangen de specificatie van de betrokkenen bij het programma 'oriëntatie op het beroep' op het instituut.

Wil je meer weten over de keuzes die gemaakt zijn t.a.v. deze nieuwe integrale werkwijze en toetsing, zie dan ['toelichting werkwijze werkplekieren deeltijd'](#).

Inleiding

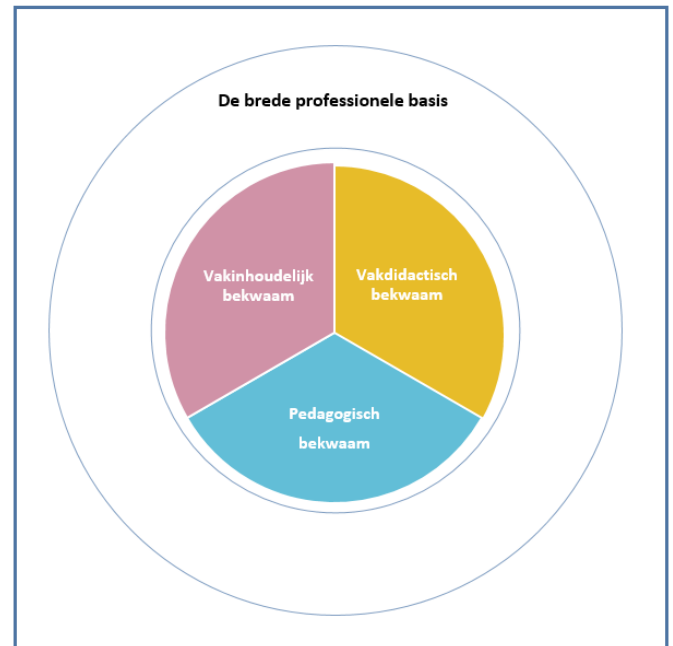
Gedurende het gehele studiejaar ben je bezig jezelf te ontwikkelen als leraar; je doet vakkennis, vakdidactische kennis en algemeen pedagogisch-didactische kennis op. Alle onderdelen in de opleiding dragen hieraan bij. Daar waar het samen komt, spreken we over integraal handelen. Het gaat dan niet alleen om handelen in de praktijk, maar ook om het kunnen onderbouwen van jouw handelen. Je laat zien dat je jouw handelen in de lespraktijk onderzoekt, ter discussie stelt en eventueel aanpast met behulp van (in de opleiding) behandelde theorie en ontwikkelde visie. Op verschillende momenten in de opleiding vragen we je om jouw ontwikkeling zichtbaar te maken en te laten zien waar je staat. Met behulp van het leren op de werkplek, de lessen op de opleiding en jouw eigen leerplan, vul jij jouw groeidossier om je ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden zichtbaar te maken. Uiteindelijk selecteer je daar diverse producten uit die je voor de toetsing plaatst in je presentatiedossier.

Vier bekwaamheidsgebieden

In de [ILS niveaubeschrijving](#) komen telkens vier bekwaamheidsgebieden teug:

- Vakinhoudelijk bekwaam
- Vakdidactisch bewkaam
- Pedagoigisch bekwaam
- De brede professionele basis (de buitenschil om de drie bekwaamheidsgebieden)

Deze bekwaamheidsgebieden vormen een rode draad door de opleiding. In elke OWE wordt aan een of meerdere bekaamheidsgebieden gewerkt. Bij de beoordeling van het integrale handelen, is per bekwaamheidsgebied beschreven wat er op dit niveau van je verwacht wordt.

Twee beoordelingsmomenten toegelicht

Wat	Vorm	Moment	Omschrijving	Beoordeling door	Ontvankelijkheids-eisen	Beoordelings-formulier
Tussenevaluatie WPL2	Beoordeling op basis van gesprek	Halverwege wpl2	Het gaat er bij deze tussenbeoordeling om dat je laat zien dat je bewust bent van waar je staat in de ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden.	wpb en io of so Of bij stageschool: wpb en ipd	Geen	Bijlage 2
Praktijkbeoordeling 'integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl2)	Beoordeling presentatie-dossier en gesprek	Aan het eind van het werkplekleren	De praktijkbeoordeling vindt plaats op de werkplek ter afsluiting van wpl2. Je wordt beoordeeld op wat je in de beroepspraktijk hebt laten zien, per bekwaamheidsgebied staat beschreven wat je moet kunnen aantonen.	Werkplekbegeleider en io of so Of bij stageschool: wpb en ipd	Tussenevaluatie wpl2	Bijlage 3

Toelichting op de drie beoordelingsmomenten

Tussenevaluatie 'wpl 2'

In de tussenevaluatie dient de student aan te tonen dat hij zich bewust is van waar hij staat in de ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden¹ door ...

- feedback te vragen en deze in te zetten voor zijn verdere ontwikkeling.
- op een systematische wijze te werken aan zijn ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden.
- in samenspraak met zijn begeleiders afspraken te maken over de nog te zetten stappen.

Zie bijlage 2 voor het beoordelingsformulier.

De vorm waarin deze tussenevaluatie plaatsvindt, is een gesprek. De student kan voorafgaand aan het gesprek betekenisvolle momenten, feedback of reflecties uit het groeidossier aanleveren die ondersteunend zijn bij het gesprek. Hierover maken de begeleiders vooraf afspraken met de student.

Werkwijze evaluatie:

1. De tussenbeoordeling vindt plaats op de school.

Praktijkbeoordeling wpl 2

In de praktijkbeoordeling wordt aan de hand van wat de student in de praktijk heeft laten zien en het presentatiedossier van de student beoordeeld of hij voldoet aan de beoordelingscriteria per bekwaamheidsgebied. Zie het beoordelingsformulier in bijlage 3.

De vorm waarin deze praktijkbeoordeling plaatsvindt, wordt door het opleidingsteam op de opleidingsschool bepaald. Voor studenten op de samenwerkings- en stagescholen wordt de praktijkbeoordeling aangestuurd vanuit het instituut.

Werkwijze beoordeling:

1. De praktijkbeoordeling vindt plaats op de school. Ter voorbereiding levert de student zijn presentatie-dossier in via de inleverapp en zorgt hij dat alle beoordelaars het presentatie-dossier kunnen inzien. Onderdeel van het presentatie-dossier is ten minste het ingevulde formulier tussenevaluatie.
2. De examinerator die vanuit het instituut betrokken is bij de beoordeling draagt zorg voor invoering van het cijfer in Alluris én plaatst het ingevulde wordbestand (let op: geen PDF!) in de inleverapp. Het beoordelingsformulier staat vast en kan na uploaden door niemand meer gewijzigd worden (veilig dus!).
3. Het uploaden in de inleverapp (én het cijfer invoeren in Alluris) is automatisch de digitale handtekening. Een paraaf is dus niet nodig.

Werkwijze groeidossier in OnderwijsOnline (portfolio)

Gedurende het jaar houd je in OnderwijsOnline een groeidossier bij in het onderdeel 'portfolio'. Hierin verzamel je allerhande documenten die laten zien waar je aan werkt, hoe je jezelf ontwikkelt als leraar in opleiding en welke resultaten je bereikt. Medestudenten en begeleiders kunnen je indien gewenst feedback geven op producten in dit groeidossier. Uit alles wat je verzamelt in dit groeidossier, selecteer je uiteindelijk enkele producten om in te zetten voor de toetsing in je presentatiedossier.

Werken in het groeidossier

Je groeidossier maak je aan in OnderwijsOnline. In de ruimte 'portfolio' kun je portfolio's aanmaken en daarbij tekst op de pagina's plaatsen en bestanden uploaden. Onder 'HAN HELP' op de introductiepagina van OnderwijsOnline, vind je de handleiding voor het maken van een portfolio-pagina.

Voor de portfolio's Integraal handelen, maak je portfolio-hoofdstukken aan (zie afbeelding onder deze tekst). In Onderwijs Online worden de verschillende portfolio-hoofdstukken 'categorieën' genoemd. Je maakt voor werkplekklaren 2 het groeidossier 'werkplekklaren 2' aan.

Je kunt HAN-docenten en medestudenten, maar ook werkplekbegeleiders, instituutsopleiders, schoolopleiders of anderen toegang geven tot jouw portfolio. Je begeleiders kunnen ook feedback geven (opmerkingen toevoegen/reacties geven) op jouw portfolio. Dat doe je als volgt:

- 1) Klik op 'portfolio delen'
- 2) Voer het e-mailadres in van degene die je toegang wilt verlenen. De betreffende begeleider/medestudent krijgt dan een link doorgestuurd waarmee hij/zij toegang heeft tot jouw portfoliopagina.

Toelichting Werkwijze groeidossier in OnderwijsOnline (portfolio)

Het tabblad 'portfolio' in OnderwijsOnline wordt door de student gebruikt om zijn groeidossier bij te houden. Een student kan hier zowel HAN-docenten en medestudenten, maar ook werkplekbegeleiders, instituutsopleiders, schoolopleiders of anderen gemakkelijk toegang geven.

Begeleiding tijdens werkplekklaren niveau 2 (wpl2)

Gedurende de gehele opleiding vindt begeleiding plaats om jou te ondersteunen in jouw persoonlijk ontwikkeling als leraar in opleiding. Die begeleiding krijg je niet alleen van je studieloopbaanbegeleider, maar ook van docenten, begeleiders op de werkplek of in projecten, etc. In deze paragraaf lichten we kort toe hoe de begeleiding op de werkplek is vormgegeven.

Wie je begeleiders zijn tijdens wpl2 hangt af van opleidings-, samenwerkings- of stageschool.

- Op een **opleidingsschool en samenwerkingsschool** zijn altijd collega's van zowel de school als het instituut om je te begeleiden en op te leiden; er zijn in ieder geval een instituutsopleider (io) en een schoolopleider (so). Zij vormen samen het opleidingsteam. Daarnaast is er de dagelijkse begeleiding van je werkplekbegeleider (wpb-er).
- Op een **stageschool** heb je te maken met een werkplekbegeleider (wpb-er) en een instituutspadicum docent (ipd) vanuit je opleiding.

Bij de start van het werkplekleren vindt een *kennismakingsgesprek* plaats met je begeleiders. Ongeveer twee weken nadat je gestart bent, vindt er een *startgesprek* plaats met in elk geval je werkplekbegeleider en het opleidingsteam/de instituutsparticumdocent. Tijdens dit startgesprek bepaal je wat je leerdoelen zijn en hoe je die wilt gaan bereiken. Hierbij maakt je gebruik van de beschrijving van bekwaamheden in het beoordelingsformulier (zie bijlage 3). De leerdoelen en afspraken over de wijze waarop je hieraan wil gaan werken leg je vast in in je groeidossier. Gedurende het werkplekleren bespreek je regelmatig met je begeleiders hoe je voortgang is, vraag je feedback en stel je eventueel je leerdoelen of –activiteiten bij. Hierbij maak je gebruik van je groeidossier.

Vorbereiding op de toetsing

Gedurende het jaar werk je continu in je groeidossier (zie bovenstaande). Uiteindelijk laat je hoe je je ontwikkeld hebt en waar je op dat moment staat t.a.v. de vier bekwaamheidsgebieden. Digitale producten die je wil inzetten voor de toetsing, lever je in in de inleverapp. Dit is dan je presentatiedossier.

Werken in de inleverapp

In de inleverapp staan alle toetsen, zo ook de beoordeling wpl 2.

Beoordeling wpl 2

In de beoordeling wordt aan de hand van wat je in de praktijk hebt laten zien en jouw presentatiedossier beoordeeld of het voldoet aan de beoordelingscriteria per bekwaamheidsgebied. Zie het beoordelingsformulier in bijlage 3. De vorm waarin deze praktijkbeoordeling plaatsvindt, wordt door het opleidingsteam op de opleidingsschool bepaald. Voor studenten op de samenwerkings- en stagescholen wordt de praktijkbeoordeling aangestuurd vanuit het instituut.

Werkwijze beoordeling:

1. De beoordeling vindt plaats op de school. Ter voorbereiding lever je jouw presentatie-dossier in via de inleverapp bij de toets ‘Praktijkbeoordeling ‘integraal handelen in de beroepspraktijk’ (wpl2). Onderdeel van het presentatie-dossier is ten minste het ingevulde formulier tussenevaluatie.
2. De examinerator die vanuit het instituut betrokken is bij de beoordeling draagt zorg voor invoering van het cijfer in Alluris én plaatst het ingevulde wordbestand in de inleverapp.
3. Het uploaden in de inleverapp (én het cijfer invoeren in Alluris) is automatisch de digitale handtekening. Een paraaf is dus niet nodig.

Overzicht van bijlagen

- Bijlage 1: praktische informatie over het onderdeel werkplekleren
- Bijlage 2: Feedbackformulier ‘tussenevaluatie wpl2’
- Bijlage 3 - Het beoordelingsformulier integraal handelen niveau 2

Bijlage 1 – Feedbackformulier tussenevaluatie WPL2

Student:	
Datum:	
Examinatoren:	

De student laat zien dat hij zich bewust is van waar hij staat in de ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden door ... <ul style="list-style-type: none"> - feedback te vragen en deze in te zetten voor zijn verdere ontwikkeling. - op een systematische wijze te werken aan zijn ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden. - in samenspraak met zijn begeleiders afspraken te maken over de nog te zetten stappen. 		
heeft bovenstaande niet of onvoldoende laten zien afgelopen periode	heeft bovenstaande regelmatig laten zien afgelopen periode	heeft bovenstaande structureel laten zien afgelopen periode
Toelichting:		
Feedforward t.a.v. de ontwikkeling binnen de vier bekwaamheidsgebieden (Zie voor criteria het beoordelingsformulier wpl2)		

Bijlage 2 - Het beoordelingsformulier wpl 2 deeltijd

Module: Leren lesgeven en begeleiden
EVL: wpl 2

Naam student:		Opleiding:	
Examinatoren wpl 2:			
Datum:			
Ontvankelijkheidseis		Voldaan	Niet voldaan
Tussenbeoordeling handelen in de beroepspraktijk niveau 2			

Oordeel per bekwaamheidsgebied

In onderstaande tabel staat per bekwaamheidsgebied beschreven wat er van je verwacht wordt in de praktijkbeoordeling handelen in de beroepspraktijk. Elk bekwaamheidsgebied wordt beoordeeld aan de hand van de volgende schaal:

Onder verwacht niveau Blijft achter bij het te verwachten niveau, er zijn belangrijke punten voor verbetering.		Op verwacht niveau Is op het te verwachten niveau, er zijn enkele punten ter verbetering.		Boven verwacht niveau Is beter dan gemiddeld te verwachten, hoogstens een enkel punt voor verbetering.		
4	5	6	7	8	9	10

Let op:

- Elk bekwaamheidsgebied wordt afzonderlijk beoordeeld, het gemiddelde cijfer wordt het eindcijfer.
- Elk bekwaamheidsgebied moet op minimaal voldoende niveau worden afgesloten, compensatie is niet mogelijk. Indien een student gemiddeld uit komt op bijvoorbeeld een 7, maar een van de bekwaamheidsgebieden onvoldoende heeft, wordt het eindcijfer automatisch een 5.

Bekwaamheidsgebied	Eindoordeel praktijkbeoordeling 'beroepspraktijk' (wpl2)
	De student laat tijdens het handelen in de beroepspraktijk (werkplekieren 2) het volgende zien:
Brede professionele basis	<p>De student werkt in de rol van leraar in opleiding samen met collega's, experimenteert met (ict-) innovaties in leersituaties en kan reflecteren op zijn eigen handelen. Hij kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren.</p> <p>De student laat dat <u>bijvoorbeeld</u> zien door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contact te maken, samen te werken met medestudenten, begeleiders en andere collega's en bijdragen te leveren aan de kwaliteit van het onderwijs • Feedback te gebruiken ter verbetering van zijn professioneel handelen. • Kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs te gebruiken ter verbetering van zijn professioneel handelen. • Zich effectief voort te bewegen in diverse gremia binnen en buiten de school. • Diverse handelingsalternatieven te in leersituaties te benoemen en onderbouwd een keus kunnen maken voor een bepaalde aanpak of interventie. • Kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. • ...
Oordeel brede professionele basis	<p>Cijfer voor dit bekwaamheidsgebied:</p> <p>Toelichting op de beoordeling & feedback:</p>

Bekwaamheidsgebied	Eindoordeel praktijkbeoordeling 'beroepspraktijk' (wpl2)
Pedagogisch bekwaam	<p>De student kan een veilige sfeer creëren door effectief gewenst gedrag en grenzen aan te geven, waarderend feedback te geven en oog te hebben voor de basisbehoeften en ontwikkeling van leerlingen/ studenten.</p> <p>De student laat dat <u>bijvoorbeeld</u> zien door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leiding te nemen. • Leerlingen/ studenten te motiveren tot leren door waarderend te stimuleren. • Een 'inclusief' leef- en leerklimaat te creëren waarin iedereen met zich met zijn eigen kwaliteiten, gebruiksaanwijzing en socialisatieproces welkom voelt. • De sociaal- emotionele ontwikkeling van de leerlingen/ studenten in de klas en de groep te ondersteunen. • Leer-/ ontwikkelings-, gedragsproblemen en – stoornissen te signaleren en hier rekening mee te houden in zijn onderwijsactiviteiten en begeleiding. • Zijn pedagogisch handelen te verantwoorden, hierop kritisch te reflecteren en mogelijke handelingsalternatieven te benoemen. • De (loopbaan)begeleidingsstructuur in de school te verkennen. • Zijn pedagogisch handelen af te stemmen met collega's in de school • De feedback van leerlingen/ studenten, medestudenten en collega's te analyseren en gebruiken voor zijn eigen ontwikkeling in het beroep van leraar. • ...
Oordeel pedagogisch bekwaam	<p>Cijfer voor dit bekwaamheidsgebied:</p> <p>Toelichting op de beoordeling & feedback:</p>

Bekwaamheidsgebied	Eindoordeel praktijkbeoordeling 'beroepspraktijk' (wpl2)
Vakdidactisch bekwaam	<p>De student bereidt onder begeleiding van zijn begeleider(s) onderwijsactiviteiten voor, voert deze uit, evalueert de activiteiten, stelt bij en organiseert het leren afgestemd op de leergroep. Hij ondersteunt leer groepen tijdens onderwijsactiviteiten bij de uitvoering van hun taken.</p> <p>De student laat dat <u>bijvoorbeeld</u> zien door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doelen te stellen, leerstof te selecteren en te ordenen. • Op basis van een didactisch analysemodel een lesvoorbereiding uit te werken en hierin gemaakte keuzes te verantwoorden. • Passende toetsen, met waar nodig een formatieve/ summatieve functie, kiezen en de gemaakte keuze te verantwoorden. • Een lessenreeks/reeks van onderwijsactiviteiten te ontwerpen en daarbij waar wenselijk gebruik te maken van ict- middelen. • Aan leerlingen/ studenten de verwachtingen en doelen van de onderwijsactiviteit uit te leggen door deze betekenisvol te maken. • Leerlingen/ studenten door zijn eigen actieve houding tot leren te motiveren. • De leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier uit te leggen en aan te geven welke keuzes hij hierin heeft gemaakt. • Door gebruik te maken van diverse digitale leermaterialen en –middelen recht te doen aan de verschillen tussen leerlingen/ studenten. • De groep leerlingen/ studenten tijdens onderwijsactiviteiten te monitoren en ondersteunen bij de uitvoering van hun taak en hierbij af te stemmen op de individuele behoeften van de leerlingen/ studenten. • De voortgang van de groep met betrekking tot leerdoelen volgen en de resultaten toetsen. • Leerproblemen te signaleren en bespreken met zijn begeleiders. • Zijn didactische keuzes te bespreken met collega's of andere deskundigen en kan op basis daarvan zijn handelen waar nodig bijstellen. •
Oordeel vakdidactisch bekwaam	<p>Cijfer voor dit bekwaamheidsgebied:</p> <p>Toelichting op de beoordeling & feedback:</p>

Bekwaamheidsgebied	Eindoordeel praktijkbeoordeling 'beroepspraktijk' (wpl2)												
Vakinhoudelijk bekwaam	<p>De student beheerst kennis van de inhoud die in zijn onderwijsactiviteiten wordt behandeld. Hij overziet de opbouw van een leerplan waar hij onderdeel van uit maakt en specifiek de leerjaren waarin hij onderwijs verzorgt.</p> <p>De student laat dat <u>bijvoorbeeld</u> zien door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekend te zijn met de kerndoelen en eindtermen van zijn eigen vakgebied. • In de context van het vmbo bekend te zijn met het/de profiel(en) waarbinnen hij les geeft. • In de context van het MBO bekend te zijn met de kwalificatiedossiers van de studenten die hij opleidt, gerelateerd aan het eigen vak. • Vakinhoudelijke kennis op verschillende manieren over te brengen om recht te doen aan verschillende leervoorkeuren en –niveaus van leerlingen/ studenten. • Correcte vakkennis te verwerken in zijn onderwijsactiviteiten. 												
Oordeel vakdidactisch bekwaam	<p>Cijfer voor dit bekwaamheidsgebied:</p> <p>Toelichting op de beoordeling & feedback:</p>												
<p>Let op:</p> <p>Elk bekwaamheidsgebied moet op minimaal voldoende niveau worden afgesloten, compensatie is niet mogelijk. Indien een student gemiddeld uit komt op bijvoorbeeld een 7, maar een van de bekwaamheidsgebieden onvoldoende heeft. Wordt het eindcijfer automatisch een 5.</p>	<p>Eindoordeel praktijkbeoordeling 'beroepspraktijk' (wpl2)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Cijfer</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Brede professionele basis</td><td></td></tr> <tr> <td>Pedagogisch bekwaam</td><td></td></tr> <tr> <td>Vakdidactisch bekwaam</td><td></td></tr> <tr> <td>Vakinhoudelijk bekwaam</td><td></td></tr> <tr> <td>Eindcijfer:</td><td></td></tr> </tbody> </table>		Cijfer	Brede professionele basis		Pedagogisch bekwaam		Vakdidactisch bekwaam		Vakinhoudelijk bekwaam		Eindcijfer:	
	Cijfer												
Brede professionele basis													
Pedagogisch bekwaam													
Vakdidactisch bekwaam													
Vakinhoudelijk bekwaam													
Eindcijfer:													